

...

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.026/2022/9.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a ügyvédi iroda (cím1 ügyintéző. felperesi jogi képviselő ügyvéd) által képviselt **felperes1** (cím2.) felperesnek, alperesi jogi képviselő ügyvéd (cím.) által képviselt **alperes1** (cím3.) **alperes** ellen szabadságmegváltás iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 35.M.70.801/2020/43. számú ítélete ellen az alperes 44. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (százezer) forint másodfokú perkoltséget.

A felmerült fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] Az alperes szennyvízhálózat és szennyvíztisztító uniós beruházás megvalósítására létrejött társulás, a projekt név (pályázati név) 3 főből állt, név vezető, a felperes, és tanú stratégiai munkatárs. A felperes 2008. május 9. napjától pénzügyi vezető munkakörben, majd 2012. január 1. napjától megbízással magasabb vezetői, gazdasági vezető

munkakörben határozott idejű közalkalmazotti jogviszonyban állt. A felperes kinevezését az alperes a jogviszony fennállása alatt 2016. november 7-én 2019. december 31-ig meghosszabbította. A kinevezési okirat szerint H fizetési osztály 1. fizetési fokozatba, majd 2012-től H fizetési osztály 3. fizetési fokozatba, 2014-től I fizetési osztály 5. fizetési fokozatba, 2015-től I fizetési osztály 6. fizetési fokozatba sorolta be. A havi illetménye 2018. január 1-től 1.027.726 forint, egy napi távolléti díja 48.937 forint volt.

[2] A felperes munkaköri feladatát képezte az alperes gazdálkodásának irányítása, a beruházási tevékenységgel kapcsolatban felmerülő valamennyi gazdasági és pénzügyi munka, valamint számviteli és adminisztratív feladatok, az uniós pályázatok ellenőrzése, a bérszámfejtéshez kapcsolódó számviteli és pénzügyi feladatok, gazdasági, pénzforgalmi és statisztikai jelentések készítése. A felperes vezetői, illetve magasabb vezetői beosztása alapján a feladatai ellátásnak sorrendjét, időpontját, a napi munkaidejét maga osztotta be, rugalmas munkarend szerint látta el a feladatait. A vezetői munkaköréből adódóan a szabadság kivételéhez engedélyt nem kellett kérnie, azt előzetesen közvetlen kollégájának, a pályázati név vezetőnek jelezte, vele a szabadságot egyeztetve.

[3] A 2008. május 28-án kelt kinevezési okirat szerint a felperes vonatkozásában a munkáltatói jogkört az intézményvezető gyakorolta, a 2012. január 1-i kinevezés módosítás szerint a kinevezési jogkör gyakorlója az alperes elnöke, név volt.

[4] A felperesnek gazdasági vezetőként a szabadság nyilvántartása a feladatát képezte, a ki vett szabadságnapokat a jelenléti ívek alapján havonta rögzítette a bérszámfejtő programban, az éves szabadságnapok számát és az előző évről áthozott szabadságokat a felperes jelentette a MÁK felé, illetve rögzítette bérszámfejtői programban. A felperes a rendes évi szabadságát teljes egészében nem tudta igénybe venni munkahelyi elfoglaltságai miatt.

[5] A felek a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a 2018. február 6. napján megkötött megállapodással 2018. május 11-i hatállyal közös megegyezéssel megszüntették. A megállapodás 3. pontja szerint: „A munkavállalót megilleti a szabadságmegváltás pénzben megfizetve.”

[6] Az alperes a szabadság elszámolásával kapcsolatban a 2018. április 12-én kelt, a felperes által elkészített, alperesi elnöke által aláírt és a felperes által ellenjegyzett elszámoló lapon felhívta az illetményszámfejtő helyet, hogy a felperesnek szabadságmegváltás címén a tárgyévre 15 munkanapra járó 734.062 forintot, a tárgyévet megelőző évekre 118 munkanapra járó 5.774.622 forint összeget számfejtсен.

[7] Az alperes 2018. június 1-én 48 munkanap ki nem vett szabadság után 2.348.999 forintot számfejtett, és 1.562.084 forintot utalt át a felperesnek, azt meghaladóan szabadságmegváltást nem fizetett.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[8] A felperes a keresetében 84 napra vonatkozóan 4.110.408 forint szabadságmegváltás iránti kereseti kérelmet terjesztett elő.

[9] Előadta, hogy pénzügyi vezetőként vette fel az alperes, és a 2008. július 1-jétől hatályba lépő jogszabály módosítás miatt a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 61.§-a szerint számvitel vállalkozási szakértő oklevele nem volt elegendő a munkaköre betöltésére. A mérlegképes könyvelői tanfolyamot már a kinevezése előtt megkezdte, majd 2009. július 14-én az oklevelet megszerezte, és ez alapján került felminősítésre gazdasági vezetőnek 2012-ben. Előadta, hogy minden tanfolyami és egyéb kiegészítő vizsgára az alperes kötelezte. Figyelemmel arra, hogy az alperes fizette a tanulmányait, így ráutaló magatartásnak kell tekinteni, hogy az alperes kötelezte arra, hogy a jogszabályi kötelezettségének eleget tegyen. Előadta, hogy a munkáját egyedül végezte, külső helyszínen is kellett tárgyalásokat végeznie. Abban az esetben, ha nem tudott bemenni a munkavégzési helyére, tanú egy vonallal kihúzta a jelenléti ívről, ha nem írta be előzetesen, hogy szabadságon van, vagy vizsgázik.

[10] Hivatkozott arra, hogy hallgatólagos megállapodás volt arról, ha szabadságra ment, akkor „szabi”, „szabadság” lett beírva. Ha nem ment be a munkahelyére tárgyalás vagy továbbképzés miatt, tanú kihúzta és ez igazolt távollétet jelentett, ennek alapján történt a bérszámfejtés is.

[11] Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte. Előadta, hogy a mérlegképes könyvelői képzettség megszerzése nem járt tanulmányi szabadsággal, nem kötöttek tanulmányi szerződést. Az alperes tűrte, hogy a felperes a vizsgák idején távol legyen, de ezek a napok nem lettek szabadságként elszámolva, munkanapként lettek számfejtve. Hivatkozott továbbá arra, hogy a nyilvántartás vezetése a felperes feladata volt, ennek következtében a hiányosság is őt terheli.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[12] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes keresete részben alapos.

[13] Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek szabadságmegváltás címén 1.468.110 forint összeget, ezen összeg után kamatot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 380.000 forint perköltséget, valamint az állam javára 220.640 forint illetéket.

[14] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek 2008-ban 30 nap éves szabadságából időarányosan 20 nap, 2009-2010 években 30-30 nap, 2012-ben 38 nap, 2014-ben 40 nap, 2016-ban 37 munkanap szabadság járt.

[15] Az alperes 2011. évre 30 nap, 2013 évre 38 nap, 2015 évre 39 nap, 2017 évre 37 nap, 2018 év 37 szabadságnap alapján, időarányosan 13 munkanap szabadságot ismert el.

[16] Az elsőfokú bíróság a felperes kinevezési okiratai és módosításai alapján megállapította, hogy a felperes 2008. május 9-i hatályú kinevezéséhez képest a hároméves várakozási idő 2011. május 9-én lejárt, ekként 2011. január 1-jétől H2 fizetési fokozatba kellett volna sorolni. A 2011. évi téves besorolásból eredően a felperes igényét a hároméves elévülési időn belül érvényesíthette, figyelemmel arra, hogy a sérelmes állapot fennállásáig vitatható a besorolás.

[17] A 2012. január 1-jei kinevezés módosítás alapján megállapítható volt, hogy a felperes magasabb H3 fizetési fokozatba történő besorolása megtörtént, ezáltal a sérelmes állapot megszűnt. A felperes ehhez képest 2015. január 1-jéig volt jogosult igényét érvényesíteni. A felperes a perben elévülést megszakító körülményre e körben nem hivatkozott, ezért a bíróság megállapította, hogy ezen igénye elévült. Elévült követelés a perben nem érvényesíthető, ezért a bíróság a felperes 2011. évi szabadság napjainak számát a kinevezés szerinti H1 fizetési fokozat szerint vette figyelembe. Így a felperes a fizetési fokozat alapján pótszabadság nélkül, az alperes által elismert 30 nap éves szabadságra jogosult.

[18] A bíróság megállapította, hogy az alperes helyesen állapította meg a felperes 2013. évi besorolását, így a felperes 2013. évre megillető szabadságnapok számát az alperes által elismert 38 munkanap szabadságban állapította meg.

[19] A felperesnek 2015. évre az alperes által megállapított 39 nap szabadsághoz képest többletigénye nem volt, ezért a bíróság az alperes által megállapított és elismert 39 napban határozta meg a felperes részére járó szabadságot.

[20] A felperes 2017. évi I.6. besorolása és fizetési fokozat alapján járó szabadságnapjainak száma is helyesen lett megállapítva, ekként összesen 37 nap szabadság, illetve meg.

[21] A 2018. évi előresorolás elmulasztására vonatkozó felperesi hivatkozást a bíróság alaposnak találta, ennek megfelelően a felperest további 1 nap pótszabadság illette meg, így az éves szabadságnapok száma 38 nap volt. Tekintettel arra, hogy 2018-ban május 11-i hatállyal a jogviszonya megszűnt, az éves szabadságra időarányosan volt jogosult, mely 14 napban került megállapításra.

[22] A bíróság a fentiek alapján megállapította, hogy felperesnek 2011. évre 30 nap, 2013. évre 38 nap, 2015-re 39 nap, 2017-re 37 nap, 2018 évre 14 munkanap szabadság járt, mely összesen 353 nap. A felperes ezt meghaladó 3 szabadságnap után járó szabadságmegváltás igényét elutasította, mivel az részben elévült, részben jogosulatlan volt.

[23] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperesnek kell bizonyítani, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 265.§-a alapján a szabadságot kiadta, illetve azt pénzben megváltotta.

[24] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perbeli időszakban összesen 225 nap szabadság kivétele történt meg.

[25] Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a jelenléti íven a kihúzás, a munkahelyről történő távollétet jelentette, de azt, hogy azokon a napokon a felperes milyen jogcímen volt távol, hogy ténylegesen szabadságon volt, vagy igazolt távollétén, a perben meghallgatott tanúk sem tudták igazolni. A távollét megfelelő jogcímét is egyértelműen tartalmazó nyilvántartás hiányában, az alperest terhelő bizonyítási érdekre tekintettel, a bizonyítás sikertelenségét az alperes terhére kellett értékelni a perben. Ugyanezen okból a bíróság az alperes azon hivatkozását sem találta bizonyítottnak, hogy az üresen hagyott vagy szignót nem tartalmazó napok tekintetében a felperes nem végzett munkát, hanem szabadságon volt, azt ugyanis az alperesnek kellett volna bizonyítania, mely eredménytelen volt.

[26] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy felperes nem bizonyította, hogy a munkáltató kötelezte őt a tanulmányai elvégzésére. Téves volt a felperes azon érvelése is, hogy tanulmányi szerződés hiányában csak kötelezés alapján végezhető el a képzés. Az alperesnél betöltendő munkaköréhez a végzettség megszerzése jogszabályi előírás alapján kötelező volt, mivel azt nem az alperes írta elő, a felek tanulmányi szerződést nem kötöttek, így a felperes nem az alperes kötelezése alapján végezte a képzéseket. A fentiek alapján a felperes tanulmányaira a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 115.§ (5) bekezdés szerinti munkaidő kedvezmény biztosításának törvényi feltételei nem álltak fenn.

[27] Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a kihúzott napok tekintetében tanulmányaival összefüggésben igazolt távolléten volt. Ugyanakkor a kihúzott napok tekintetében az alperest terhelő munkaidő- és szabadságnylvántartási kötelezettségből eredően az alperest terhelő bizonyítási kötelezettség volt, hogy a felperes ezeken a napokon szabadság miatt volt távollát a munkahelyéről. A bizonyítás sikertelenségét az elsőfokú bíróság az alperes terhére értékelte. Az alperes vonatkozásában így megállapította, hogy a kihúzott, illetve szignóval el nem látott, összesen 25 nap tekintetében nem bizonyította, hogy a felperesnek a szabadságot kiadta.

[28] A fennmaradó vitatott napok tekintetében a bíróság a jelenléti ív bejegyzései alapján elfogadta, hogy az alperes a szabadság kivételét engedélyezte, szabadság kiadási kötelezettségének eleget tett.

[29] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a Pp. 265. §-a alapján a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy az állítása szerint az adott napon igazolt távolléten volt, munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség nem terhelte, mivel tanulmányi szabadidőre volt jogosult vagy munkavégzés miatt a szabadságot nem tudta kivenni.

[30] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a jelenléti ív szabadság bejegyzéseivel szemben nem bizonyította, hogy igazolt távolléten volt, illetve, hogy a szabadságot nem tudta kivenni, ezért a bíróság a jelenléti ív bejegyzései alapján, összesen 22 munkanapot szabadságként vett figyelembe.

[31] Az elsőfokú bíróság a perben becsatolt bérlapokat annak bizonyítására, hogy a felperes a vitatott napokon szabadságon volt-e vagy munkát végzett, hitelt érdemlő bizonyítékként nem fogadta el, mivel a munkaidő nyilvántartására nem a bérlap, hanem annak alapjául szolgáló jelenléti ív szolgál, a jelenléti ív bejegyzéseit a felek valósnak fogadták el. Ezért az elsőfokú bíróság a jelenléti ív bejegyzései alapján bizonyítottanak fogadta el, hogy a felperes összesen 28 nap kiadott szabadságot vett igénybe.

[32] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt 356 szabadságnapból 353 szabadságnapot tartott alaposnak a perbeli időszakban, melyből a felek egyező előadása és beismerése alapján 225 nap, valamint további 50 nap szabadság kiadását látott bizonyítottanak. Ennek alapján megállapította, hogy az alperes a perbeli időszakban összesen 275 nap szabadságot adott ki a felperesnek, ennek alapján a felperest 78 nap után szabadságmegváltás megillette, melyből az alperes 48 nap szabadságmegváltást megfizetett, így a felperes 30 nap szabadságmegváltás iránti igényre jogosult, melynek értéke 1.468.110 forint.

[33] Az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét 4.159.622 forintban határozta meg.

[34] A felperes az érdemi szakban leszállította a keresetét, ezért a pernyertesség-pervesztesség arányát az elsőfokú bíróság 35 %-65 %-ban állapította meg az alperes javára.

[35] Az elsőfokú bíróság a túlnyomórészt pervesztes felperest a pervesztesség arányában (65 %) kötelezte első-, és másodfokú perköltség megfizetésére. Az elsőfokú bíróság azonban a felszámított ügyvédi munkadíjat eltúlzottnak találta, figyelemmel arra, hogy a jogi képvisellel felmerült munka indokoltan mindkét fél által egyenlő arányban merült fel.

A fellebbezés

[36] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[37] Az alperes hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 364.§ (4) és (5) bekezdését, mivel az indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Nem tartalmazza ugyanis az ítélet az alperesi pályázati név vezetői nyilatkozatát, miszerint a jelenléti ív kihúzás, a „nap jelölés üresen hagyása” aláírás nélkül, az aláírás áthúzása, szabadság, szabi megjelölések mellett, szabadságban töltött időt jelentettek. Ez a körülmény valamennyi munkavállaló számára irányadó volt.

[38] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során megsértette a fegyveregyenlőség elvét, a tisztességes eljáráshoz való jogot, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelmények értelmezését, ami az EJEE 6. cikkében is benne foglaltatik, amikor teret engedett a felperes álláspontjának előterjesztésére.

[39] Továbbra is fenntartotta azon előadását, hogy a felperesnek a szabadság kivételéhez nem kellett mástól engedélyt kérnie, arról maga döntött és erről tájékoztatta a munkatársakat. A pályázati név vezető nem rendelkezett a felperes szabadságának kiadásáról, a munkáltatói jogkört a felperes vonatkozásában nem gyakorolta, így mulasztás nem terhelheti az alperest.

[40] Hivatkozott továbbá arra, hogy a bérkartonokat a felperes vezette saját belátása szerint és ezeket bizonyítási eszközként kell figyelembe venni az alperesi állítás alátámasztására.

[41] Sérelmezte, hogy a felperes nem támasztotta alá bizonyítékokkal a tényállítását. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az okirati bizonyítékokat, bérkartonokat, a jelenléti ívek értékelését pedig a valós tényekkel ellentétesen végezte el. Nem értékelte maradéktalanul az alperesi tanúk állítását, név1 nyilatkozatait és a per során becsatolt egyéb bizonyítékokat.

[42] Hivatkozott az alperes arra, hogy név nemcsak a kinevezési jogkört gyakorolta a felperes vonatkozásában, de a munkáltatói jogkört is, ő volt az, akinek a felperes ténylegesen alá volt rendelve, neki tartozott beszámolni és elszámolni a munkájával is.

[43] Előadta, hogy a felperes 2018. május 18-i távozását követően áttekintették a dokumentumokat és ekkor derült ki, hogy az áthozott szabadságokat aggályosan vezette, illetve általában a szabadságnylvántartás hiányzik. A felperes feladata volt a szabadság nyilvántartásának vezetése, amely azonban nem történt meg a valós tényeknek megfelelően.

[44] Az alperes előadta, hogy a tárgyaláson megállapodott a felperessel, miszerint alapbizonylatként a jelenléti ívet tekinti. Így a bérkartonban fellelt valós 6 napot az alperes nem követelte, csak bizonyítékként mutatta be 2008. év vonatkozásában.

[45] Hivatkozott arra, hogy tanúkkal bizonyította, miszerint egy adott időszakban a jelenléti ív szabadságra vonatkozó részét, a három munkavállaló tanú, név1 és a felperes is egyformán jelölték meg. Az alperes állítását a bérkarton, valamint név1 pártatlan tanú határozott állítása is alátámasztja.

[46] Előadta, hogy név vezető is úgy nyilatkozott, hogy a szabadságnapok egységesen minden dolgozónál a kihúzott napok voltak ebben az időben, továbbá ez a megjelölés szerepel tanú munkatársnál is.

[47] Továbbra is hivatkozott arra, hogy az alperesi tanúk egyértelműen nyilatkoztak, miszerint a felperes akkor ment szabadságra, mikor akart, ami azt is jelenti, hogy az alperes kiadta a szabadságát, ha pedig nem, az a felperes önhibája. Ha maradtak bent szabadságnapjai, az a felperes döntése volt, ezt nem háríthatja át a munkáltatóra, különösen akkor, amikor a szabadságáról önállóan döntött.

[48] Előadta továbbá, hogy a kihúzott napokon nem lehetett máshol a felperes, mint szabadságon, a jelenléti ív a szabadságokat és a munkában töltött időt rögzíti.

[49] Álláspontja szerint az alperes a bizonyítási kötelezettségének eleget tett a 2021. május 27-i beadványában. Hangsúlyozta, hogy a bíróság által kért formátumú táblázatban nyilatkozott az álláspontjáról, melyet ismételten csatolt a fellebbezési kérelméhez.

[50] Az alperes előadta, hogy az elsőfokú bíróság a kihúzott, illetve szignóval el nem látott 25 napról megállapította, hogy az alperes nem bizonyította, miszerint a felperesnek a szabadságot kiadta, ezért ezen napokat kivett szabadságként vett figyelembe. Az alperes erre az időszakra vonatkozóan előadta az elsőfokú eljárás során általa tett tényállításokat, miszerint a felperes szabadságon volt.

[51] Hivatkozott arra, hogy a felperes nem bizonyította egyrészt, hogy milyen munkát végzett ezeken a napokon, másrészt rugalmas időbeosztásban dolgozott, így az aláírás áthúzása úgy értelmezhető csupán, hogy azon a napon mégis szabadságon volt, ha be is jött és elment.

[52] Továbbra is fenntartotta azon előadását, hogy a felperes saját döntéséből, esetleg ki nem vett szabadságot nem bérszámfejtette magának, azzal kivárt a saját hasznára, az alperes kárára. Hivatkozott arra, hogy a felperes a szabadsággal kapcsolatos iratokat és a bérkartonokat aggályosan vezette, noha ez volt a feladata.

[53] Az alperes hivatkozott továbbá joggal való visszaélésre. E körben előadta, hogy a felperes vezető tisztségviselő volt, aki felelős volt a szabadság számításának rögzítéséért, koordinálásáért, szabályozásáért.

[54] Sérelmezte, hogy a bíróság nem értette meg, hogy az alperesnél az volt a gyakorlat, hogy a jelenléti íven kihúzzák a szabadságon töltött napokat. Előadta, hogy a felperes a neki járó 353 napból 301 napot felhasznált szabadságként. A fennmaradó 48 napot pedig az alperes kifizette részére.

[55] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést követett el, amikor nem adott helyt azon bizonyítási indítványának, hogy tanúként hallgassák meg név3 pénzügyi ellenőrt, és az ítéletben az elutasítást nem indokolta.

[56] Előadta, hogy elfogadja az elsőfokú bíróság által megállapított 4.159.622 forint pertárgyértéket, de a perköltség elsőfokú bíróság általi mérsékelése megalapozatlan. A

felperes rosszhiszemű volt, a per során többször hivatkozott olyan tényekre, amelyekről a későbbiekben bebizonyosodott, hogy azok nem voltak valósak, ezért kérte a becsatolt díjjegyzék alapján megállapítani az alperesnek járó perköltséget.

[57] A felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 2022. április 20-án jogerőre emelkedett 1.Mf.31.026/2022/7. számú végzésével elutasított.

[58] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indoka

[59] Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[60] A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen tárta fel, döntését a peradatok okszerű mérlegelésével helytálló következtetéssel, helyes jogszabályok alkalmazásával hozta meg és a szükséges tartalommal és terjedelemben indokolta. Döntésével, annak indokaival egyetértett, ezért azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[61] A Pp. 370.§ (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a – (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371.§ (1) bekezdés a) – d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[62] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá:

[63] A Kjt. 2.§ (3) bekezdése alapján a közalkalmazotti jogviszonyra a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) szabályait az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Az Mt. hatálybalépésével összefüggő rendelkezésekről és törvénymódosításokról szóló 2012. évi LXXXVI. törvény (Mth.) 2.§ (1) bekezdése alapján az Mt-t hatálybalépésekor fennálló munkaviszonyra is alkalmazni kell.

[64] Az Mt.115. § (1) A munkavállalónak a munkában töltött idő alapján minden naptári évben szabadság jár, amely alap- és pótszabadságból áll.

(2) Munkában töltött időnek minősül az (1) bekezdés alkalmazásában

- a) a munkaidő-beosztás alapján történő munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés,
- b) a szabadság,
- c) a szülési szabadság,
- d) a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság (128. §) első hat hónapjának,
- e) a keresőképtelenség,

Az Mt.122. § (1) bekezdése szerint a szabadságot – a munkavállaló előzetes meghallgatása után – a munkáltató adja ki.

Az Mt. 123. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szabadságot esedékességének évében kell kiadni.

Az Mt. 125. §-a alapján a munkaviszony megszűnésekor, ha a munkáltató az arányos szabadságot nem adta ki, azt meg kell váltani.

[65] A másodfokú bíróság álláspontja szerint téves az alperesnek azon fellebbezési hivatkozása, miszerint a felperes önállóan döntött arról, hogy mikor ment szabadságra, ennek következtében, ha nem vette ki a szabadságát, azt önhibájából tette.

[66] A másodfokú bíróság e körben rámutat az alábbiakra.

[67] A perben becsatolt Szervezeti és Működési Szabályzat 4.1. pontja szerint az intézményvezető (igazgató) – aki ebben az időszakban név1 volt – feladat- és hatáskörébe tartoztak a következő feladatok:

- × megszervezi az intézmény belső ellenőrzését;
- × felelős a belső kontrollrendszer működéséért;

- × elkészíti (elkészíteti) az intézmény SZMSZ-ét, kötelezően előírt szabályzatait, továbbá az intézmény működését segítő egyéb szabályzatokat, rendelkezéseket;
- × folyamatosan értékeli a vezetés, a szervezeti egységek, az intézmény tevékenységét, munkáját;
- × gyakorolja a munkáltatói jogokat.

[68] Az SZMSZ rendelkezései alapján, tehát az intézményvezető feladatkörébe tartozott a szabályzatok, rendelkezések elkészítése, annak folyamatos figyelemmel tartása és ezzel kapcsolatosan az intézkedések megtétele. Abban az esetben, ha a gazdasági vezető – akinek hatáskörébe tartozott a szabadság nyilvántartása – a munkáltatónál irányadó előírásoknak nem tesz eleget, akkor az intézményvezetőnek a megfelelő intézkedéseket meg kellett volna tennie. A fentiekén túl folyamatos ellenőrzési kötelezettség is terhelte az intézményvezetőt.

[69] Az intézmény belső ellenőrzésének a megszervezéséért, rendszerének kialakításáért az intézményvezető volt a felelős az SZMSZ 14. 1. pontja alapján.

Az SZMSZ-ben rögzítettek szerint a belső ellenőrzés feladatkörébe tartoztak a következők: Vizsgálni és értékelni kellett a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzési rendszerek kiépítésének, működésének, jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését. Vizsgálni és értékelni kell a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszernek működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét. A belső ellenőrzések éves ellenőrzési terv alapján készülnek.

[70] Az SZMSZ 14.2. pontja szerint az intézmény vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. A felperes vonatkozásában az intézményvezető volt a munkáltatói jogkör gyakorlója és a közvetlen felettese. Ennek következtében folyamatosan figyelemmel kellett volna kísérnie a munkáltatónál a szabályzatokat és a nyilvántartások rendszerét.

[71] A 3/2018. számú Belső ellenőri jelentés szerint azonban ez nem történt meg, mivel az összefoglaló megállapítások között tartalmazta, hogy a társulás munkaszervezete a vizsgált időszakban nem rendelkezett a szabadságok mértékének megállapítására és kiadásának nyilvántartására vonatkozó szabályzással, szabályzattal. A munkaszervezetnél jelenléti ívet vezettek, azonban annak tartalma a szabadságok kimutatásánál a ténylegesen elszámolt (számfejtésre feladott) adatokkal nem egyezik. A szabadságok engedélyezése nem dokumentált, azok tényleges időpontjai csak a jelenléti ívek alapján állapíthatók meg. A munkavállalók éves szabadságának mértékéről, az előző időszakról áthozott – ki nem adott – szabadságok mértékéről a kiértékelések évente nem történtek meg. A belső ellenőri általános

megállapítás szerint a jelenléti ívek kitöltése hiányos, sok esetben csak aláírás lelhető fel, az érkezési és távozási idő nincs beírva.

[72] Az Mt. 134.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a munkáltató nyilvántartja a rendes és rendkívüli munkaidőt, a készenlétet, a szabadságot.

[73] A Kúria az EBH. 2016.M.13. számú döntésében kimondta, hogy a munkaidő nyilvántartás megfelel a naprakészség elvének, amennyiben a munkáltató erre nézve a munkavállalót kioktatja, ellenőrzi és gondoskodik arról, hogy a nyilvántartással összefüggő hiányosságot még aznap, előre szabályozott eljárási rendnek megfelelően pótolja.

[74] A lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapítható volt, hogy a munkáltató elmulasztotta az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján a szabadságnylvántartások vonatkozásában a szabályzatokat, nyilvántartásokat elkészíteni, így a szabadság kiadása során mulasztott, melyet nem róhat utólag a felperes terhére.

[75] A másodfokú bíróság megítélése szerint alaptalan az alperesi fellebbezés arra vonatkozóan, hogy a felperes maga dönthetett a szabadságáról. A felperes vonatkozásában a munkáltatói jogkör gyakorlója az intézményvezető volt, így neki kellett volna intézkedni a szabadság kiadásáról és annak kivételét ellenőriznie kellett volna. Az a körülmény, hogy a felperes rugalmas munkaidőben dolgozott és a MÁK felé neki kellett jelezni a szabadságot, nem jelenti azt, hogy a szabadságával ő rendelkezett, figyelemmel arra, hogy csak adminisztratív feladata volt ezzel kapcsolatban, nem döntési lehetősége. Ezen álláspontot támasztja alá név – a társulás elnöke – vallomása, miszerint: „Én azt gondolom, hogy a felperesnek is a pályázati név vezető felé kellett volna jelezni azt, hogy ha szabadságra ment, illetőleg ez névnek volt a feladata.”

[76] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján a munkáltatónak, azaz az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a szabadságot kiadta, illetve azt pénzben megváltotta.

[77] A felek egyezően adták elő a perben, hogy a szabadság kivételét jelenléti íven vezették, más módon azt nem tartották nyilván. A perben rendelkezésre álló jelenléti ívek bejegyzését valósan fogadták el.

[78] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az alperes a fellebbezésében is elfogadta ezen álláspontot. Nyilatkozata szerint: „Alapbizonylatként a jelenléti ívet tekintjük, így a bérkartonban fellelt valós 6 napot az alperes nem követeli, csak bizonyítékként mutatja be. „

[79] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperes a fellebbezésében ellentmondásos állításokat tett. Egyrészt elfogadja alapbizonylatként a jelenléti ívet, másrészt sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság a bérkartonokat nem fogadta el bizonyítási eszközként. E körben a másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperes a fellebbezésében saját maga nyilatkozott úgy, hogy „az a valós tény jelen esetben, hogy a szabadsággal kapcsolatos iratokat a felperes aggályosan vezette, noha ez volt a feladata, a bérkartonok vezetésével együtt”. Az alperesi nyilatkozat alapján az a következtetés vonható le, hogy maga az alperes sem tartja aggálymentesnek a bérkartonokat, így nyilvánvalóan bizonyítékként nem értékelhetőek.

[80] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint a becsatolt bérlapokat annak bizonyítására, hogy a felperes a vitatott napokon szabadságon volt-e, vagy munkát végzett, hitelt érdemlő bizonyítékként nem lehet elfogadni, mivel a munkaidő nyilvántartására nem a bérlap, hanem az annak alapjául szolgáló jelenléti ív szolgált. A jelenléti ív bejegyzéseit a felek pedig valósnak fogadták el. A bérkarton nem volt annak bizonyítására alkalmas, hogy a felperes a szabadságként elszámolt napokon, ténylegesen szabadságon volt-e.

[81] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy megalapozatlan az alperesnek a bérkartonokra történő hivatkozása a továbbiak szerint is. Az alperes ugyanis a következő előadást tette a bérkartonok vonatkozásában: „2008-2017. mappák: Bérkartonok másolatai évekként, amelyek utalnak a szabadságnapokra. Mellékletek mappái között pedig rögzíti, hogy 2008. vannak időszakok, amikor nincsenek jelenléti ívek, de megtaláltunk bérlapokból mindössze két lapot, amelyek azt igazolják, hogy 6 nap szabadságot használt fel a felperes.” Ugyanakkor előzőleg a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy ezt a 6 napot nem kívánja a felperessel kapcsolatban érvényesíteni.

[82] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes által hivatkozott 2021. május 27-i beadvány rendkívül hiányos, konkrét, valós, értékelhető adatokat nem tartalmaz, ezért bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.

[83] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte az általa becsatolt (A/8) táblázatot. A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a táblázat vonatkozásában az alperes bizonyítékokat nem terjeszt elő, kizárólag rögzíti az egyes munkanapok vonatkozásában, hogy az adott esetben mi volt a felperes megjegyzése, alperes megjegyzése, amelyek viszont bizonyítékként nem fogadhatók el, mert ezen megjegyzések csak a felek által tett tényállítások.

[84] Úgyszintén megalapozatlan az alperes előadása 2008. december 19., 2008. december 20., 2009. január 06-09., 2009. február 27., 2009. március 13. és 17-18., 2009.

április 14., 2009. május 08-15., valamint 2009. május 22., 29, továbbá 2011. július 25., időszakokra vonatkozóan, figyelemmel arra, hogy az alperes csupán feltételezéseket terjesztett elő, bizonyítani azonban az állítását nem tudta. Így például a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem fogadható el bizonyítékként az alperes azon hivatkozása, hogy ugyanolyan megjelölés található tanú december 12-i szabadságnapja vonatkozásában. A munkáltatónak ugyanis az adott esetben mindig az adott munkavállaló vonatkozásában kell bizonyítania, hogy az ő részére, az adott napon ki adta-e a szabadságot. E körben nincs relevanciája, hogy más munkavállalók vonatkozásában hogyan járt el. Az alperes ezen nyilatkozata éppen ellenkezőleg a munkáltató által folytatott helytelen gyakorlatot támasztja alá.

[85] Megalapozatlan az alperes hivatkozása, miszerint a bérlapok vonatkozásában elzárta az alperest a bizonyítási eszköztől, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta, hogy miért nem vette figyelembe a bérlapokat.

[86] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a munkáltató mulasztása következtében a perben mindösszesen az volt megállapítható, hogy a jelenléti íven a kihúzás, a munkahelyről való távollétet jelentette, de az, hogy azokon a napokon a felperes milyen jogcímen volt távol, hogy ténylegesen szabadságon volt, vagy igazolt távolléten volt, a perben meghallgatott tanúk sem tudták igazolni.

[87] A másodfokú bíróság nem fogadta el az alperes kimutatását név vezető és tanú munkatárs vonatkozásában, miszerint a szabadságnapok egységesen a kihúzott napok voltak ebben az időszakban. E körben az alperes a fellebbezésében rögzítette, hogy melyik napokon nem írta alá tanú, illetve név a jelenléti íveket, illetve hol történt meg vonallal történt kihúzás, de ez szintén nem támasztja alá az alperesi előadást, figyelemmel arra, hogy a felperes vonatkozásában kellett volna bizonyítania azt, hogy ő ténylegesen szabadságon volt.

[88] Szintén nem fogadható el az alperes előadása, hogy ha a felperes nem volt jelen, csak szabadság miatt volt, illetve lehetett távol, más alternatíva fel sem merült sem tanúnál, sem névlnél, sem a felperesnél.

[89] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperes a fellebbezésében saját maga is úgy nyilatkozott, hogy csak valószínűsítette a felperes szabadságait, a munkahelyén kívül töltött időt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a jelen esetben nem valószínűsítienie kellett az alperesnek, hogy a felperes részére a szabadságot kiadta, hanem bizonyítania kellett volna.

[90] A fentiek alapján a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával miszerint az alperes nem bizonyította, hogy az üresen hagyott vagy szignót nem tartalmazó napok tekintetében a felperes nem végzett munkát, hanem szabadságon volt.

[91] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által megjelölt 356 szabadságnapból 353 szabadságnapot tartott a perbeli időszakban, melyből a felek egyező előadása és beismerése alapján 225 nap, valamint további 50 nap szabadságot látott bizonyítottnak. Az elsőfokú bíróság a szabadságnapok vonatkozásában tett számításait a másodfokú bíróság – annak szükségtelen megismétlése nélkül – elfogadta. Figyelemmel arra, hogy az alperes a perbeli időszakban összesen 275 nap szabadságot adott ki, ennek alapján a felperest a jogviszonya megszűntetésekor 78 nap szabadság illette meg, melyből 48 napot az alperes megfizetett. Ennek következtében a felperes részére 30 nap szabadság jár, 1 napi szabadságra jutó bruttó 48.937 forint figyelembevételével, melynek összege 1.468.110 forint.

[92] Az elsőfokú bíróság valóban nem indokolta, hogy milyen okból nem hallgatta meg név3 belső ellenőrt, de ezen mulasztás nem tekinthető olyan súlyú eljárási szabálysértésnek, amely miatt az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellene helyezni. A másodfokú bíróság álláspontja szerint név3 tanúkénti meghallgatása nem volt szükséges, mivel a felperes távozása után került a munkáltatóhoz, így nyilvánvalóan nem tudott volna nyilatkozni a felperes szabadságáról, illetve a megelőzőleg folytatott gyakorlatról.

[93] Az alperes a fellebbezésében hivatkozott joggal való visszaélésre, melyet az elsőfokú eljárás során nem terjesztett elő, így a bíróság a Pp. 373.§ (1) bekezdése alapján, mint meg nem engedett ellenkérelem-változtatást visszautasította.

[94] Megalapozatlan az alperes fellebbezése a perköltség vonatkozásában is, mivel az elsőfokú bíróság okszerűen és helytállóan mérlegelte a perköltség megállapításánál irányadó körülményeket, és annak mértékével a másodfokú bíróság is egyetértett.

Záró rész

[95] A másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja alapján kötelezte a pervesztes alperest másodfokú perköltség megfizetésére. A felperes által előterjesztett perköltségigényt mérsékelte az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján, mivel fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő. A másodfokú bíróság a tárgyalásra történő felkészülési idő vonatkozásában 2 óra X 30.000 Ft. = 60.000 Ft, a tárgyaláson történt megjelenéssel kapcsolatban 40.000 forint, azaz összesen 100.000 forint ügyvédi munkadíjat tartott megalapozottnak.

[96] A fellebbezési illetéket az állam viseli, figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ (1) bekezdés b) pontja alapján.

[97] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§ (2) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. április 21.

dr. Vajas Sándor s.k.

dr. Kovács Edit s.k.

dr. Kulisity Mária s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró